

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille E. Cassee
Auteur Herman Wals + Rolf Tjerckstra
Telefoon 023-511.3957 E-mail: walsh@haarlem.nl
WZ/GM Reg.nr. 2012/76234
Te kopiëren: bijlage A
B & W-vergadering van 3 juli 2012

Onderwerp

Ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart, vrijgave voor inspraak

DOEL

De raad heeft in december 2009 het *Plan van aanpak gebiedsvisies* vastgesteld. Op 13 januari 2011 heeft het college ingestemd met de *Startnotitie gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenzone* (reg.nr. 2010/394354).

Gelet op het *Protocol actieve informatieplicht* wordt bijgaand besluit ter bespreking aangeboden aan de commissie Ontwikkeling.

De definitieve *Gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart* wordt na de inspraakperiode voorgelegd aan de gemeenteraad inclusief de verwerking van eventuele zienswijzen.

B&W

1. Het college besluit in te stemmen met de ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart.
2. Het college besluit de ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart vrij te geven voor inspraak.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
4. Belanghebbenden ontvangen na besluitvorming informatie over het besluit en de mogelijkheden om te reageren; de media ontvangen een persbericht.
5. Het besluit wordt ter bespreking aan de commissie Ontwikkeling gezonden.

Collegebesluit

Onderwerp: Ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart, vrijgave voor inspraak

Reg. Nummer: 2012/76234

1. Inleiding

Op 13 januari 2011 heeft het college ingestemd met de *Startnotitie gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenzone* (reg.nr. 2010/394354). Het collegebesluit geeft op zijn beurt weer uitvoering aan het raadsbesluit *Plan van aanpak gebiedsvisies* van 3 december 2009 en de raadsnotie *Haarlem - Kennemerland* van 29 april 2010. De ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart is afgerond en gereed voor inspraak.

De ontwerp gebiedsvisie is zowel een actualisering als een uitwerking van het structuurplan. De visie doet een uitspraak over de verdeling van ruimteclaims tussen bebouwing, sport en groen. De uitkomst is tot stand gekomen aan de hand van onderzoek naar zes vooraf bepaalde thema's:

1. actualisatie knoopgebied,
2. modernisering sportvelden,
3. de toekomst voor het stadspark van Noord,
4. versterking van de ecologische waarden,
5. bijdrage aan duurzaamheid,
6. verbetering van verbindingen en bereikbaarheid.

Zoals vermeld in de startnotitie bezit de gebiedsvisie een globaal karakter, maar geeft ze voldoende kaders voor ontwikkeling door de gemeente of door anderen. De ontwerp gebiedsvisie is als bijlage toegevoegd aan dit collegebesluit.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit in te stemmen met de ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart.
2. Het college besluit de ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart vrij te geven voor inspraak.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
4. Belanghebbenden ontvangen na besluitvorming informatie over het besluit en de mogelijkheden om te reageren; de media ontvangen een persbericht.
5. Het besluit wordt ter bespreking aan de commissie Ontwikkeling gezonden.

3. Beoogd resultaat

Inspraak is een vast onderdeel van de procedure van een gebiedsvisie. Het vormt een laatste check waarbij een ieder kan reageren op de gebiedsvisie, voorafgaand aan vaststelling door de gemeenteraad.

4. Argumenten

Het voorstel past in het ingezette beleid

De ontwerp gebiedsvisie is een actualisatie van de structuurvisie *Structuurplan Haarlem 2020* voor wat betreft het Schoterbos. De beleidsvoornemens uit de structuurvisie zijn afgewogen ten opzichte van de actuele economische situatie en de beleidsvoornemens zoals verwoord in het coalitieakkoord *Het oog op morgen*.

Het voorstel geeft uitvoering aan de raadsmotie Haarlem – Kennemerland

In de ontwerp gebiedsvisie wordt een definitieve locatie bepaald voor de voetbalvereniging Haarlem-Kennemerland.

Het voorstel levert een bijdrage aan duurzaamheid

De ontwerp gebiedsvisie onderkent het belang en de toekomstwaarde van het Schoterbos voor heel Haarlem Noord. Vanuit dit belang komt de ontwerp gebiedsvisie met voorstellen voor de ontwikkeling, inrichting en beheer van het gebied. Verder zal duurzaamheid als leidraad gelden bij de nadere uitwerking van het knoopgebied.

Het voorstel ondersteunt de groendoelstellingen

De voorstellen uit de ontwerp gebiedsvisie zorgen voor een versterking van het groenareaal. Het Schoterbos wordt niet verkleind. Uitbreiding van het park vindt plaats langs Mr. Jan Gerritszlaan, de Planetenlaan en de Jan Gijzenvaart. De terreinen voor herontwikkeling beperken zich tot bestaande bebouwing en de stadionlocatie. Het beheer en onderhoud van het park zal voortaan worden afgestemd op de condities van de venige ondergrond.

Het voorstel heeft een uitgebreide participatie doorlopen

Bij de aftrap van de gebiedsvisie is een participatieavond voor omwonenden in het Schoterbos georganiseerd. De opkomst was enorm evenals de betrokkenheid onder de bewoners. Tijdens de eerste participatieavond zijn de wensen en verwachtingen geïnventariseerd. In de tweede participatieavond zijn de resultaten van de inventarisatie samen met de opzet van de gebiedsvisie besproken.

De gebiedsmanager heeft vervolgens met alle belanghebbende verenigingen in het gebied gesproken. De eerste concepten zijn diverse malen voorgelegd aan de gezamenlijke wijkraden. Ook deze input is in de ontwerp gebiedsvisie meegenomen.

Het voorstel biedt een kader voor verdere uitwerkingen

Deze gebiedsvisie biedt een kader voor nadere uitwerking. Het studiegebied Schoterbos Jan Gijzenvaart zal in verschillende deelgebieden worden uitgewerkt. Voordeel van deze aanpak is dat ieder deelgebied in z'n eigen tempo met eigen financiering kan worden opgepakt, zonder dat de samenhang verloren gaat en het lange termijnperspectief uit het oog wordt verloren.

5. Kanttekeningen

De ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart bevat een aantal heroverwegingen ten opzichte van de structuurvisie uit 2005. De voorgestelde keuzes hebben gevolgen voor andere beleidsvelden.

Gevolgen openhouden park langs de Westelijke Randweg

Het niet bebouwen van de parkrand langs de Westelijke Randweg betekent een verlies aan woningbouwprogramma, vergeleken met de structuurvisie. Daar staat tegenover dat de open relatie met het binnenduigebied behouden blijft en op termijn kan worden versterkt, en dat de Artisklas gehandhaafd kan blijven. Het bedoelde woningbouwprogramma uit de structuurvisie heeft overigens indertijd geen financiële vertaling gekregen.

Motie Haarlem – Kennemerland betekent minder ruimte voor herontwikkeling

In de structuurvisie zouden het stadion en alle velden van HFC Haarlem vrijkomen. Deze ruimtewinst werd ingezet voor ontwikkeling van bebouwing en vergroting van het park. Handhaving van voetbalvereniging Haarlem-Kennemerland legt een claim op het vrijkomende areaal in dit gebied. Middels het kantelen van het 4de veld voorziet de ontwerp gebiedsvisie toch nog in een kleinere ontwikkellocatie en in een parkuitbreiding van 0,8 ha.

Handhaving sportprogramma gaat ten koste van de verweving van sport en park

Een ander doel van de structuurvisie was het verweven van de sport met de parkomgeving. Door het vertrek van HFC Haarlem werd het mogelijk het overige sportprogramma te spreiden. Tussen de sportvelden zou er extra parkruimte ontstaan waardoor beide makkelijker in elkaar overlopen. Handhaving van Haarlem-Kennemerland betekent dat de ‘verdunning’ van de sportterreinen niet goed meer mogelijk is. Als antwoord geeft de ontwerp gebiedsvisie andere oplossingen voor een betere aansluiting van de sportterreinen op het park.

Verkleining ontwikkellocatie betekent minder opbrengsten voor investeringen

Een kleinere ontwikkellocatie levert minder opbrengsten op, waar tegenover staat dat er ook minder kosten gemaakt zullen gaan worden. Voor de nieuwe ontwikkellocatie zijn de te verwachten opbrengsten onderzocht. Een eerste planeconomische verkenning laat zien dat ontwikkeling van de directe omgeving van de locatie uit de opbrengsten kan worden betaald. Renovatie van het park en de sportvelden zullen echter uit de reguliere onderhoudsbudgetten moeten worden bekostigd.

Kleinere ontwikkellocatie betekent minder programma

De structuurvisie kende een flink programma voor woningen, kantoren en voorzieningen. De ontwerp gebiedsvisie leidt tot een verkleining van het programma. Uitgangspunt is dat er minimaal 275 woningen in de knoop gerealiseerd worden. Vast staat dat het kantorenprogramma wordt geschrapt, ook met het oog op de marktsituatie. Voor economie wordt het accent gelegd op de wijkeconomie in combinatie met wonen. De ontwikkelruimte aan de oostkant van de Planetenlaan blijft trouwens wel gehandhaafd conform de structuurvisie.

Financiën

De planeconomische verkenning laat zien dat de investeringen in de knoop financieel haalbaar zijn. De kosten kunnen worden gedekt uit de geraamde verkoopopbrengsten in dit gebied. Bij kosten moet men denken aan de sloop van het stadion, aanleg van een nieuw veld, vervangen van de kleedaccommodatie en het opnieuw inrichten van de openbare ruimte.

Voor eventueel gewenste aanpassingen of vernieuwingen in het park of het sportgedeelte komt geen geld beschikbaar uit het bouwprogramma in de knoop, tenzij ze samenvallen met gewenste ontwikkelingen in de knoop. Ingrepen zullen dus op de binnen de gemeente bekende wijze via het investeringsplan of via onderhoudsbudgetten bekostigd moeten worden.

6. Uitvoering

Inspraakperiode

Na instemming door het college start de inspraakperiode. Tijdens de zes weken durende inspraakperiode kunnen belanghebbenden schriftelijk hun mening geven. Halverwege de inspraakperiode volgt een informatiebijeenkomst waar de inhoud van de ontwerp gebiedsvisie gepresenteerd wordt. De bijeenkomst geeft belanghebbenden de mogelijkheid vragen te stellen en hun mening te geven.

Na de inspraakperiode worden alle inspraakreacties verzameld en verwerkt. De zienswijzen kunnen eventueel tot een aanpassing van de gebiedsvisie leiden. Uiteindelijk wordt het resultaat als gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Vervolg

Na vaststelling van de gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart kunnen de deelgebieden apart worden uitgewerkt.

7. Bijlagen

Ontwerp gebiedsvisie Schoterbos Jan Gijzenvaart.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Haarlem

Reageren
antwoord@haarlem.nl

Vragen
023 - 511 51 15

Meer informatie
www.haarlem.nl

Gemeente Haarlem • Hoofdafdeling Stadszaken • Afdeling Ruimtelijk beleid

Schoterbos Jan Gijzenvaart

Ontwerp Gebiedsvisie, mei 2012

Colofon

Kerngroep:

Roald van Splunter,
Rolf Tjerkstra,
Herman Wals.

Ambtelijke ondersteuning:

Jan Appelman, Jaap Bakker, Mirjam Boxhoorn, Hans Bueno de Mesquita, Jan-Willem Duker, Niels van Esterik, Erhard Föllmi, Jan Fontein, Martin Jansen, Frank Kool, Donovan Mul, Hanneke Nijdam, Djorn Noordman, Tim de Rudder, Michiel Stam, Michel Termond, Caroline Verduin, Dik Vonk.

Externe adviseurs:

Boudewijn Bach, Maurits Groen, Eric van der Kooij, Jaap Kortman, Martin Melchers, Sander Rombout, Rob Severijnse, Frederik Vermeesch, Albert Vuil.

Stadsbouwmeester:

Max van Aerschot

Ambtelijk opdrachtgever:

Arnoud Kuiper

Inleiding

Op 21 december 2010 heeft het college de startnotitie voor de gebiedsvisie Schoterbos en Jan Gijzenvaart vastgesteld. Het gebied waarop deze gebiedsvisie betrekking heeft valt samen met het Verandergebied Jan Gijzen uit het Structuurplan Haarlem 2020. Het Structuurplan stamt uit 2005. Sinds 2009 heeft het document de status van structuurvisie conform de nieuwe wet ruimtelijke ordening. De gewijzigde opvattingen in het collegeprogramma vormen de aanleiding om de kaders van dit Structuurplan te actualiseren. Uitgangspunt is dat de gebiedsvisie een globaal karakter krijgt, maar tegelijkertijd duidelijke sturing geeft aan de uitwerking van de deelgebieden.

Aanleiding

Sinds 2010 heeft Haarlem een nieuwe raad. Het collegeprogramma Met oog op morgen staat behalve verstedelijking, ook vergroening en verduurzaming van de stad voor.

Het vertrek van het Haarlem stadion, samen met de komst van een HOV-halte, vormden de reden om in de structuurvisie de locatie aan te merken als stedelijk knooppunt met een intensief programma van woningbouw, maatschappelijke voorzieningen en kantoren. De gewijzigde economische situatie dwingen ons dit programma te herijken.

Aan sportbeoefening wordt meer belang gehecht. De gemeentelijke voetbalaccommodatie waar HFC-Haarlem speelde wordt nu gebruikt door Haarlem-Kennemerland. 29 april 2010 heeft de gemeenteraad de motie Haarlem-Kennemerland aangenomen. Hierin wordt het college opgedragen een gebiedsvisie op te stellen voor park en sportpark van het Schoterbos en na het gereedkomen van een gebiedsvisie, uiterlijk in 2012, het vereiste onderhoud te plegen met de reeds in het investeringsplan gereserveerde middelen.

De omgeving Jan Gijzenvaart staat in de Structuurvisie als ecologische schakel tussen Binnenduinrand en het Veenweidegebied. Een van de opgaven die de Metropool Regio Amsterdam zichzelf gesteld heeft is het vergroten van het recreatief vermogen van het westelijk deel van de regio. Inzet zijn nieuwe verbindingen tussen kust, duin en het veenweidegebied. De uitwerking van deze schakel voor ecologie en recreatie heeft tot nu toe op zich laten wachten.

Thema's

De startnotitie bevat een aantal thema's. De thema's samen vormen de basis voor een herijkte integrale gebiedsvisie. Belangrijk vooraf is te beseffen dat de uitkomsten van de studie een verschillende tijdshorizon hebben. Ingrepen en aanbevelingen voor de korte en (middel)lange termijn zorgen ervoor dat de gemeente als het ware morgen al kan beginnen met de uitwerking zonder ontwikkelingen op langere termijn te frustreren.

De thema's zijn:

- Actualisatie van knooppunt en programma
- Modernisering van sportvelden
- Toekomst van het stadspark van Noord
- Versterking van de ecologische waarden
- Bijdrage aan duurzaamheid
- Verbetering van verbindingen en bereikbaarheid

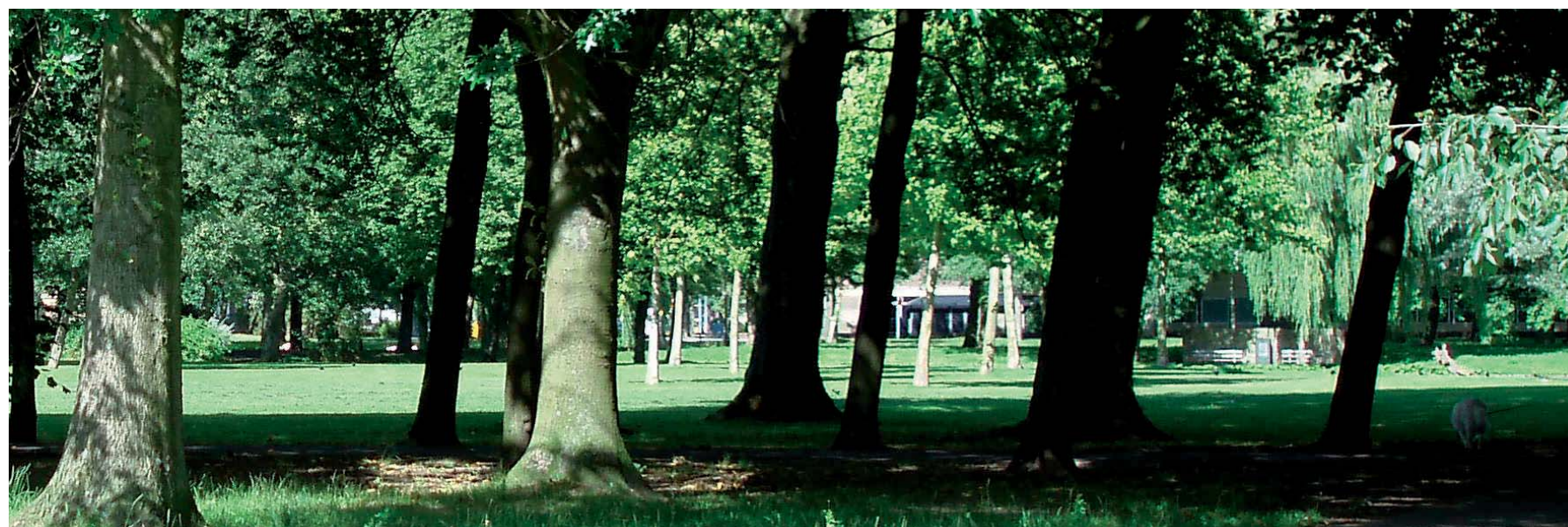
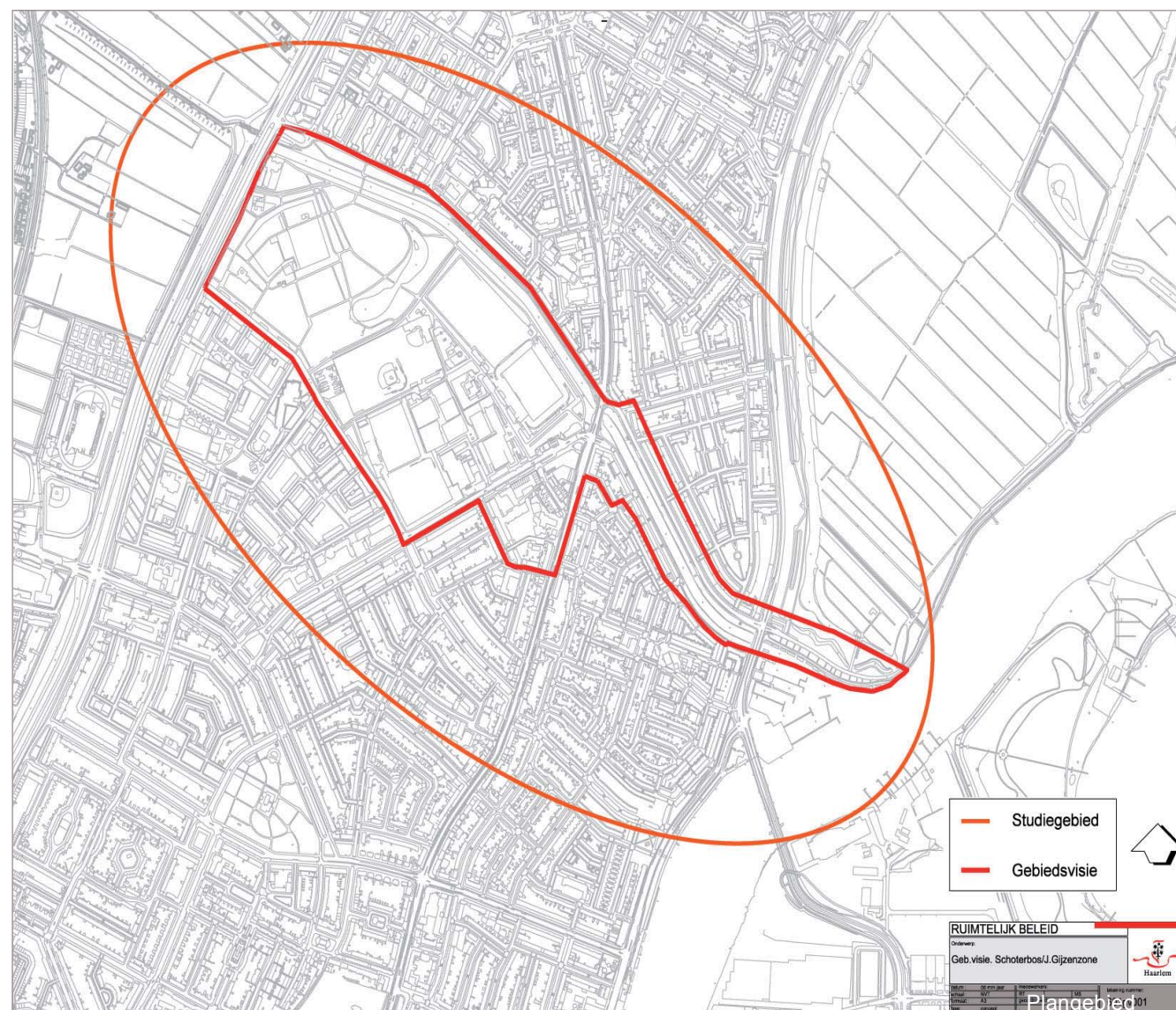
Het plangebied

Het plangebied bestaat uit het Schoterbos, waaronder het Noordersportpark, de Jan Gijzenvaart en de punt Planetenlaan – Rijksstraatweg. Het plangebied van de gebiedsvisie heeft als grenzen de Jan Gijzenkade, de Westelijke Randweg / Delftlaan, de Mr. Jan Gerritszlaan en de Planetenlaan, Ambachtstraat, Schotervlielandstraat, de Rijksstraatweg en de Jan Gijzenkade. Het onderzoeksgebied is ruimer en omvat de randen van de aanliggende wijken en de hele oostwest verbinding tussen binnenduinrand en Spaarne.

Aanpak

Aan de hand van de thema's is de studie voor de toekomst van het Schoterbos en de Jan Gijzenvaart opgepakt. De gebiedsvisie is grondig en breed opgepakt. Dat is gebeurt aan de hand van participatie, gesprekken met gebruikers, overleggen met de betrokken wijkraden, studie sessies met de betrokken ambtelijke disciplines en consultatie van externe deskundigen.

Hieronder staan per thema de belangrijkste vraagstukken en conclusies kort en bondig weergegeven.

Analyse

Actualisatie knooppunt

In tegenstelling tot 2005 lijkt nu het tijdperk van de grootschalige plannen voorbij. De kantorenmarkt is ingestort, de woningmarkt zit op slot en er komt geen ruimte vrij door verplaatsing van sportfuncties. Het programma van de structuurvisie is daardoor achterhaald; te groot en te precies. Het nieuwe programma zal meer flexibel en faseerbaar dienen te zijn. Het knooppunt krijgt een lokaal karakter en wordt in samenhang met de bestaande voorzieningen rond de Rijksstraatweg bezien. Tezamen vormt het de knoop van Haarlem Noord. Het nieuwe programma zal inspelen op ontwikkelingen die zich binnen het stadsdeel voordoen, zoals vergrijzing, doorstroming, verjonging en wijkeconomie.

Vergrijzing

Haarlem Noord is, na Schalkwijk, het stadsdeel waar de vergrijzing het sterkst inzet. Volgens de nota 'Haarlem sociaal op de kaart' vertaalt zich dat in een grote vraag naar voor-senioren-geschikte huisvesting. De omgeving van het Schoterbos met al zijn aanwezige voorzieningen leent zich bij uitstek voor seniorenhuisvesting al dan niet in combinatie met zorgfuncties.

Doorstroming

Haarlem kampt op dit moment met een stagnerende woningmarkt met een te geringe doorstroming. De verhuisbeweging onder oudere bewoners van gezinswoningen richting appartementen is zeer beperkt. De verklaring schuilt in het gebrek aan comfortabele alternatieven voor personen die gewend zijn aan een gezinswoning. De aanwezige flatwoningen in Haarlem Noord zijn over het algemeen vrij klein, zonder garage, lift en logeerkamer.

Rijksstraatweg in Noord

Rijksstraatweg in Noord

Verjonging

Naast vergrijzing zijn ook al de eerste signalen van verjonging zichtbaar. Het grote aantal gezinswoningen maakt Noord aantrekkelijk voor jonge gezinnen. Alleen koopt men tegenwoordig niet alleen een dak boven het hoofd. Aspirant-kopers kijken steeds meer naar de omgeving: wat heeft deze te bieden en sluit ze aan bij een eigentijdse levensstijl. Groenvoorzieningen worden dan zeer belangrijk gevonden. In de wijk zijn er veel woningen met een tuin en iets verder weg is er de nabijheid van strand, duinen en polder. Ook heeft Haarlem Noord enige parken, alleen de staat van onderhoud scoort slecht. De nabijheid van dagelijkse voorzieningen vormt ook een wegingsfactor: winkels, scholen, sportgelegenheden, kinderopvang en speelvoorzieningen.

Wijkeconomie

De gezinswoningen in Noord lenen zich prima voor ZZP-ers en thuiswerkers. meerdere kamers of een mogelijkheid uit te breiden maken woningen geschikt voor werken aan huis. Daarnaast bestaat er behoefte aan werkruimte of overlegruimte buitenshuis, maar wel in de eigen wijk gesitueerd. Vanuit het belang de wijkeconomie te ondersteunen is het interessant vrijkomende ruimtes als winkels of scholen hiervoor aan te wenden. Bouwkundig zijn die eenvoudig om te vormen tot werkruimten.

Modernisering sportvoorzieningen

De structuurvisie gaat uit van het vertrek van HFC Haarlem. Bij vertrek zouden, behalve het stadion, ook nog drie velden vrijkomen. In het totaal gaat het om een kleine vijf hectare grond die in de structuurvisie wordt aangewend voor uitbreiding park, openlegging sportcomplexen en vergroting van het knooppunt. Zoals beschreven in de aanleiding is de situatie inmiddels anders.

Uitbreiding

De vereniging Haarlem-Kennemerland bespeelt alle vrijgekomen velden van HFC Haarlem. De vereniging vaart er wel bij en groeit in ledental. In het algemeen constateert het concept Strategisch Huisvestingsplan Sport geen verdere daling van het aantal sportparticipanten. Bovendien wordt gemeentebreed het belang van sport voor de volksgezondheid onderkend. Met dit idee in het achterhoofd wil de gemeente meer sportvoorzieningen handhaven. Voor het sportpark Schoterbos heeft dat twee gevolgen. De gemeentelijke sportaccommodatie kan niet meer in zijn geheel worden herontwikkeld. En er is geen ruimte meer om sportterreinen en groen met elkaar uit te wisselen en te verweven. In de uitwerking zal dan een andere oplossing voor aansluiting van park en sportterreinen moeten worden gevonden.

Intensivering

Haarlem is een compacte stad en zal zorgvuldig met zijn grond moeten omgaan en er is behoefte aan meer groen. Is intensivering in de sport mogelijk? Ja, speelvelden kunnen worden uitgevoerd als kunstgrasveld zodat intensievere bespeling mogelijk is. Op het stadionterrein kan de oude tribune worden gesloopt en het hoofdveld worden gekanteld. Het gebruik van de bebouwing kan veel intensiever. Her en der vindt al medegebruik plaats van sportpaviljoens door andere maatschappelijke functies zoals kinderopvang, scouting, huiswerkbegeleiding. Indien in de toekomst de benodigde accommodatie in twee lagen wordt opgericht kan dit dubbelgebruik worden versterkt.

Inpassing park

Binnen de sportterreinen van het Schoterbos is amper ruimte voor extra groen over. Op dit moment wordt het beeld van het Schoterbos gedomineerd door de armoedige hekken en achterkanten van de sportcomplexen. De presentatie en de overgang naar het park kunnen veel beter.

Haarlem stadion

Hekken domineren het aanzicht park

Ideaal Structuurvisie menging park sport

Toekomst stadspark Haarlem Noord

Schoterbos is het parkgebied van Haarlem Noord. Een groene enclave die via de Jan Gijzenvaart en het open weidegebied bij Santpoort verbindt met het Spaarne. Het Schoterbos omvat 33 ha, waarvan de helft, 17 ha, openbaar toegankelijk park is. Als stadspark van het stadsdeel Noord vindt het Schoterbos brede erkenning, maar er is veel commentaar op de inrichting, bereikbaarheid en onderhoud.

Inrichting

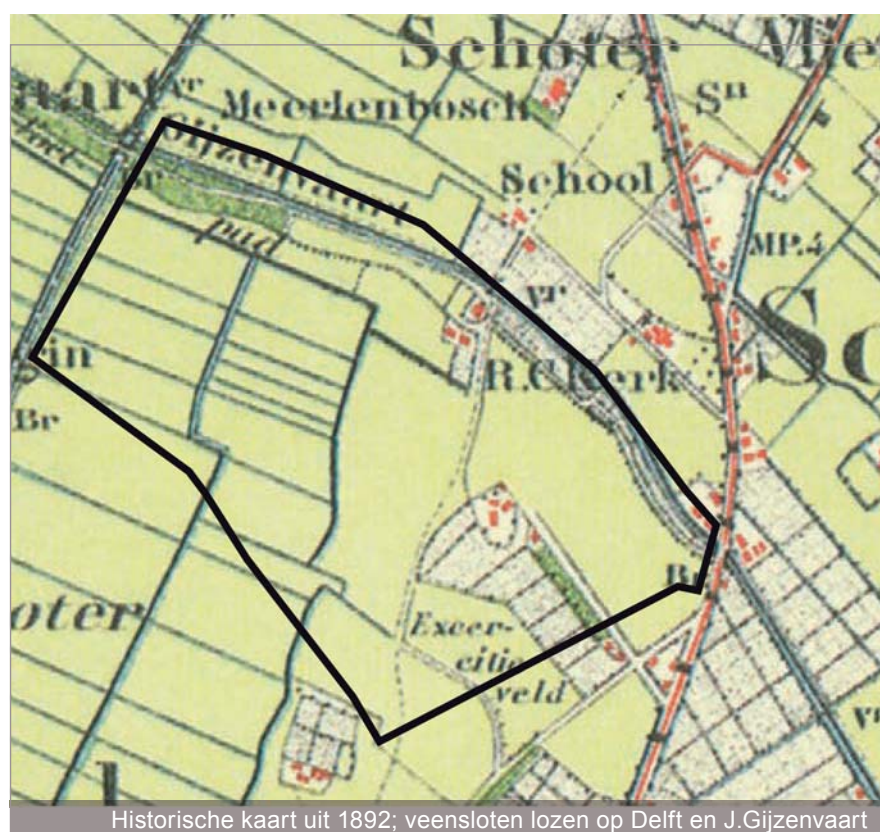
Het park is in de jaren dertig aangelegd als het volkspark Noorderhout. Na de oorlog is het park in fases getransformeerd totdat het midden jaren zeventig de vandaag zichtbare vorm verkreeg. Een aantal bomenlanen zijn ondertussen volwassen. Ze behoren tot de waardevolle beplantingsstructuur. De inrichting geschiedde naar de mode van toen; een groeninrichting met veel sierbeplanting. Een inrichting die een intensief onderhoud vergt en voorbijgaat aan het feit dat park hoofdzakelijk op veengrond ligt. De ligging op veengrond zorgt voor een moeizame drainage. In regenachtige periodes staan er veel plassen in het park. In het meest drassige deel zijn de volwassen lindes nooit echt tot volle wasdom gekomen. Het drainagewater is ook een kwalitatief probleem: voedselrijk met zuurstofarmoede en teveel ijzer. Het water zou eigenlijk direct in het riool moeten worden geloosd.

De opzet als volkspark betekende dat er vanaf het begin veel verschillende functies in het park werden gehuisvest. Ook nu nog vinden we veel gebruikers zoals de Stay-okay, Artisklas en kinderboerderij. Net als bij de sportterreinen zijn de gebruikers zich steeds meer als losse werelden in het park gaan gedragen. De samenhang met park en de aansluiting op het groen is naar de achtergrond verdwenen. Zo langzamerhand zijn de verschillende terreinafscheidingen het aanzicht van het park zijn gaan bepalen. Een ander gevolg naast het verlies aan samenhang is dat het park in het dagelijks gebruik steeds kleiner wordt; plekken zijn niet meer toegankelijk, doorkijkjes zijn afgesneden.

Met de vergrijzing van de buurt is het park steeds meer in gebruik van hondenbezitters gekomen. Deze ontwikkeling gaat ten koste van ruimte voor kleine kinderen. Dit is een veel gehoorde klacht uit de participatie.

Op dit moment ontbeert het park een ontmoetingspunt, een soort van focuspunt voor alle gebruikers. In de participatie is gepleit voor een horecafunctie.

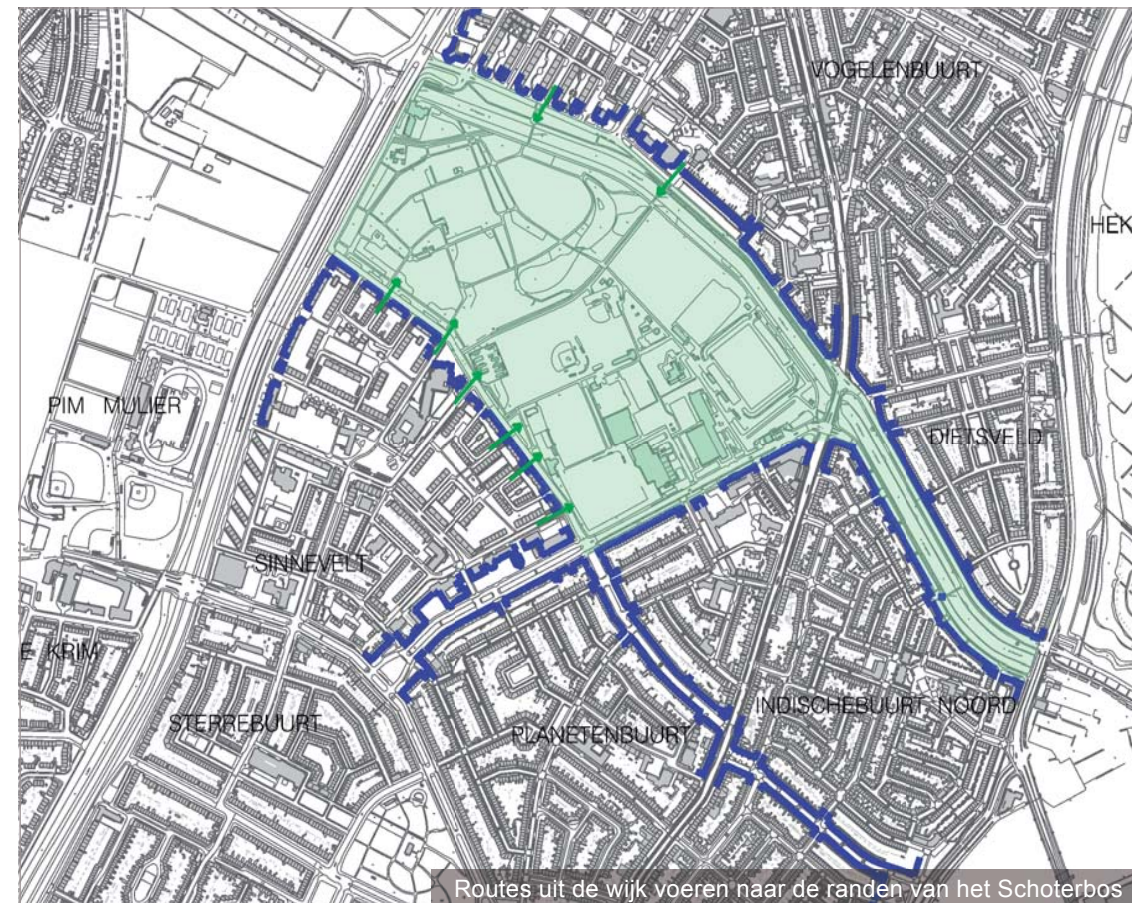
=

Bereikbaarheid

Het parkgebied ligt ingeklemd tussen vooroorlogse en naoorlogse wijken. De naoorlogse wijken, ten noorden en zuiden van het Schoterbos zijn ruim opgezet met veel groen. De vooroorlogse wijken, ten oosten van het Schoterbos, zijn compacter van opzet en bestaan uit gesloten bouwblokken. Voor alle wijken geldt het Schoterbos het wijkpark. Ten opzichte van de vooroorlogse wijken ligt het Schoterbos wel weggestopt achter bebouwing en achter sportvelden.

De routes vanuit het oosten komen uit op de randen van het park, waarbij er geen duidelijke toegangen zijn. Ook de belangrijkste toegang, de Sportweg, oogt nou niet bepaald als parkentree. De Westelijke Randweg en Delftlaan sluiten het park van het binnenduigebied af. In de structuurvisie werd deze scheiding versterkt door een extra bebouwingsrand tussen Schoterbos en weg. In het licht van het gewijzigde beleid om Haarlem te vergroenen en de mogelijkheden rond de toekomstscenario's voor de Westelijke Randweg is het verstandig van deze bouwlocatie af te zien. Sterker: de gebiedsvisie bepleit om de relatie tussen beide groengebieden te versterken om zo het recreatief vermogen te vergroten.

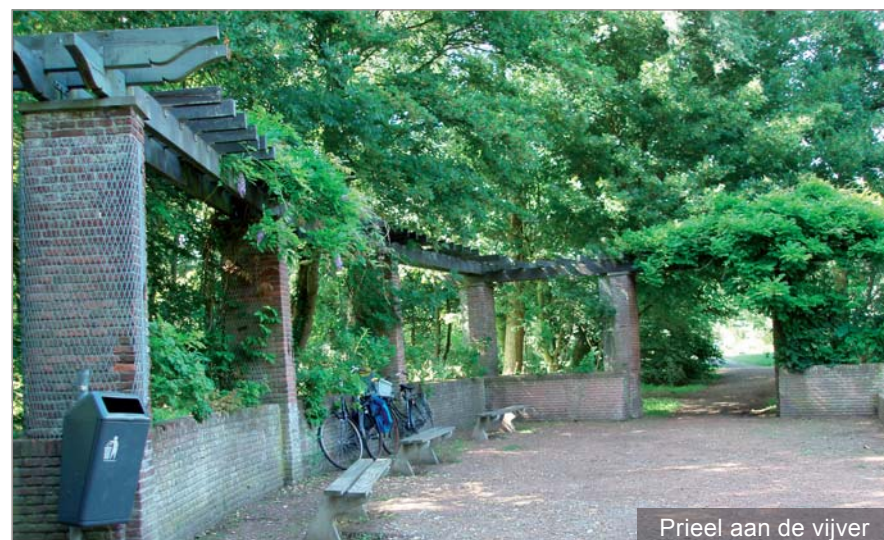

Onderhoud

Vanaf de jaren 70 is het onderhoud van Schoterbos sterk teruggelopen. Terwijl het park wel om intensief onderhoud vraagt. De verharding van veel paden verkeert in slechte staat. Gevoegd bij het bestaande drainageprobleem verklaart dit de desolate aanblik van dit moment. Niet voor niets kwam uit de participatieavond de wens naar voren tot beter onderhoud van het park met meer bloemen en struiken en speelvoorzieningen. Kortom het park als volkspark behouden.

Aanpak

Als eerste verbeteringslag werden in 2011 de volgende onderdelen aangepakt. De grote vijver wordt uitgebaggerd en krijgt zowel aan de noord- als aan de zuidzijde een open verbinding met de Jan Gijzenvaart, een maatregel die voortvloeit uit het Integraal Waterplan. Bovendien zal vrijkomend zand van de te graven watergangen worden gebruikt voor ophoging van de laagst gelegen velden. Alle speelvoorzieningen in het Schoterbos worden vernieuwd dan wel gerenoveerd. En ook het prieel en monument aan de kop van de grote vijver worden hersteld.

Versterking van de ecologische waarden

In het Streekplan Noord-Holland Zuid is de Jan Gijzenvaart benoemd als ecologische verbinding. In het Groenstructuurplan, de nota Meer natuur in Haarlem en de structuurvisie is het Schoterbos aangemerkt als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur van Haarlem. In de noordwesthoek van het park heeft zich een volwassen boskern ontwikkeld die mogelijk versterkt kan worden.

De Jan Gijzenvaart voert relatief schoon duinwater af. De gunstige waterkwaliteit kan worden benut om bloeiende oeverbegroeiing te ontwikkelen met een gevarieerde visstand tussen de waterplanten. Behalve de Westelijke Randweg zijn er verder geen andere brede overkluizingen van de vaart wat ook gunstig voor de waterkwaliteit is.

Het Schoterbos is op dit moment ecologisch arm. Het park ligt op een venige vochtige ondergrond die door alle hondenpoep overbemest is geraakt. Met het oog op de ondergrond is de aanplant verkeerd gekozen. Er staan veel bomen maar de tussenlaag van struiken is vaak weg. Er zijn minder dieren in het park te vinden dan je zou verwachten van een park van deze grootte en leeftijd. Het beheer houdt te weinig rekening met de ecologie.

Hoewel het park nooit is aangelegd met een ecologisch ambitie is het relatief eenvoudig om met enkele gerichte maatregelen de ecologische waarde te vergroten en biodiversiteit te bevorderen:

- Toepassen van beplanting behorend bij dit milieu
- Toepassen van onderbegroeiing
- Verbetering van de drainage

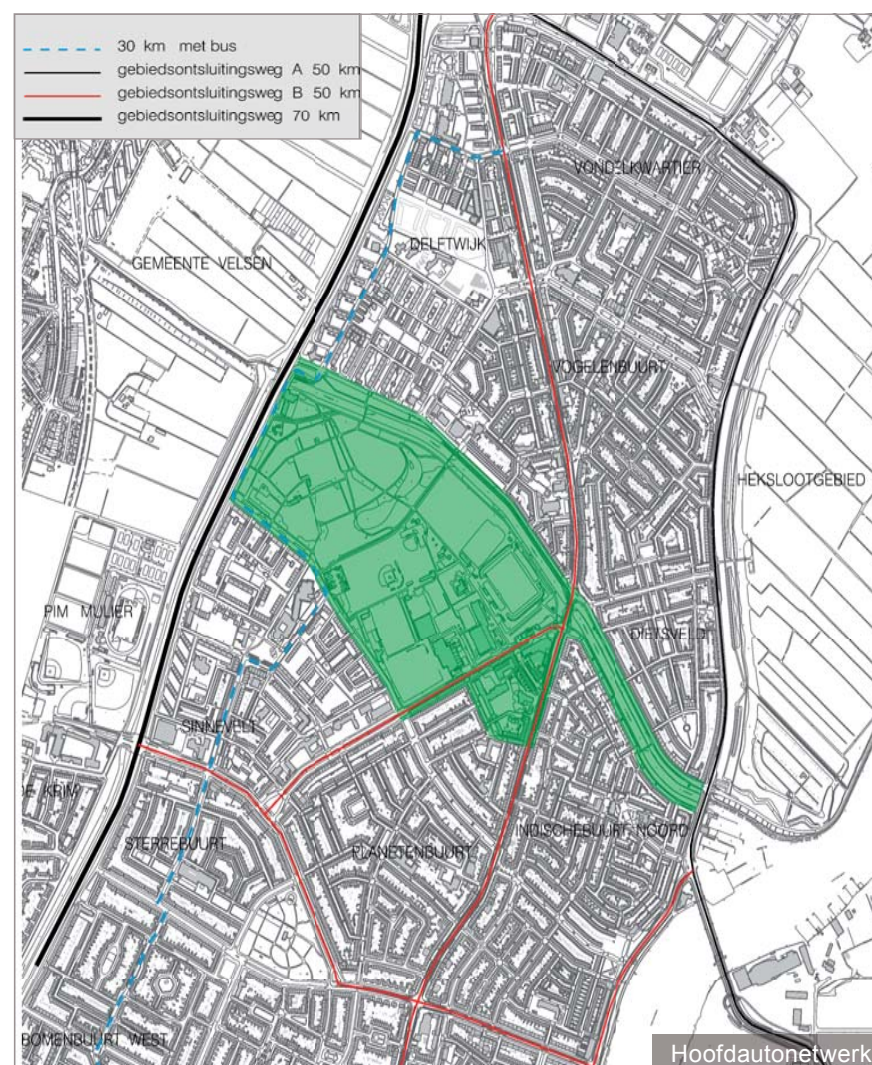
Verbetering van verbindingen en bereikbaarheid

In het algemeen geldt voor Noord dat het doorgaande autoverkeer buitenom het stadsdeel loopt, over de Rijksstraatweg en Vondelweg-Spaarndamseweg. De Rijksstraatweg is de ruggengraat van Noord. De weg ligt centraal in de wijk, hieraan liggen de meeste voorzieningen. Op deze weg concentreren zich de belangrijkste fiets- en busroutes naar het centrum.

Voor de wegen om het parkgebied zijn in het Haarlems Verkeers- en Vervoersplan de wegcategorysering aangegeven. Rijksstraatweg, Jan Gijzenkade en Planetenlaan zijn 50 km wegen. Alle overige straten hebben of krijgen een 30 km regime. Over de Mr. Jan Gerritszlaan – Delftlaan en de Rijksstraatweg lopen busroutes. Fietsroutes lopen over de Mr. Jan Gerritszlaan, de Delftlaan, het Noorderhoutpad, de Planetenlaan, de Rijksstraatweg, de Jan Gijzenkade en de Van Nesstraat.

Aandachtspunten verkeer

- De kruising Rijksstraatweg – Planetenlaan – Jan Gijzenkade. Bekeken moet worden of de huidige inrichting méér verkeer kan verwerken van en naar de Planetenlaan, of dat dat conflicteert met de doorstroming op de doorgaande route Rijksstraatweg.
- De Mr. Jan Gerritszlaan, is in zijn bestaande profiel veel te breed als woonstraat en er ontbeert een wandelstrook langs het park.
- Ook het verbeteren van recreatieve fiets- en wandelverbindingen vraagt de aandacht. De Noorderhoutbrug, in het verlengde van het Noorderhoutpad, is een voetgangersbrug. In het Uitvoeringsprogramma fiets is de ambitie opgenomen deze brug geschikt te maken voor fietsers.
- Door het gebied loopt een interlokale fietsverbinding naar Santpoort-Zuid onder de Sinneveltbrug door.
- In het Schoterbos zelf is het verdwenen onderscheid tussen wandel en fietspaden een knelpunt evenals de overlast door brommers.
- Wat het hoogwaardig openbaar vervoer betreft is de gemeente een verkenning gestart naar mogelijke routes door Noord, tussen het Delftplein en het Stationsplein. Eén van de routes loopt over de Rijksstraatweg. Deze gebiedsvisie zal rekening moeten houden met de verschillende mogelijke uitkomsten van de studie.

Duurzaamheid

Duurzaamheid in de meest brede zin van het woord is een van de leidende thema's bij de uitwerking van de gebiedsvisie. We bedoelen dan niet alleen het milieu maar ook de sociale en economische duurzaamheid van de wijk. Hiermee sluit de gebiedsvisie aan op het gedachtegoed uit de nieuwe Nota Ruimtelijke Kwaliteit.

Voor het parkdeel houdt dat in een toegankelijker, schoner en veiliger park met een grotere biodiversiteit en een natuurlijker beheer en een grotere betekenis voor omwonenden. In deze rol kan het Schoterbos sociale samenhang bevorderen en economische waardevermeerdering van de wijken stimuleren.

Nieuwe ontwikkelingen

In de vorige collegeperiode is al de ambitie vastgelegd om Haarlem rond 2030 klimaatneutraal te maken. Het plangebied biedt verschillende kansen. Rond de Planetenlaan liggen meerdere voorzieningen die restwarmte produceren; zwembad, supermarkt, scholen etc. Hergebruik van warmte in combinatie met energienetwerk zou hier zeer kansrijk zijn.

Materiaal van te slopen bouwwerken is mogelijk herbruikbaar. Een combinatie van stadslandbouw, zoals nu al plaatsvindt in de doetuinen, met detailhandel is een andere kans die het Schoterbos biedt.

Bijdrage park aan de sociale duurzaamheid

Samenvatting visie

- Zowel sport als parkgebied zijn van groot belang voor de toekomst van Haarlem Noord. Het parkoppervlak en de sportcapaciteit zullen niet worden verkleind.
- Het verandergebied in het park wordt beperkt tot de locatie van het voormalige Haarlem stadion. Het stadion zal verdwijnen om plaats te maken voor uitbreiding van park, sport en bebouwing.
- De oorspronkelijk eenheid van stads- en sportpark, het volkspark, wordt versterkt. Herinrichting van de parkranden, verbetering van routes, verduidelijking van de toegangen en betere overgangen van (sport)terreinen naar parkgebieden.
- De gebiedsvisie onderscheidt drie deelgebieden: parkgebied, sportpark en knooppgebied. Ieder deelgebied zal in de toekomst, aan de hand van de randvoorwaarden, apart worden uitgewerkt.
- De centrale ligging en voorzieningen maken de omgeving Planetenlaan-Rijksstraatweg het centrumgebied van Haarlem Noord. De stadionlocatie maakt onderdeel uit van het knooppgebied. Het programma wordt gebaseerd op lokale vragen en wensen.
- Op korte termijn onderhoud en beheer van Schoterbos en Jan Gijzenvaart verbeteren om de ecologische betekenis te versterken. De korte termijn kan worden uitgevoerd met de bestaande middelen voor beheer en onderhoud, mits gebiedsgericht toegepast in aansluiting op de bestaande behoefte en omstandigheden.
- Duurzaamheid wordt leidraad bij de nadere uitwerking van deelgebieden op langere termijn.

Samenhang parkgebied

Het Noordersportpark en de stadionlocatie liggen in het Schoterbos. De waarde van het Schoterbos ligt in het feit dat het groene oase is in Haarlem Noord dat voor dat stadsdeel functioneert als stadspark.

Als volkspark heeft het altijd veel en verschillende functies in zich geherbergd. Dat willen we graag zo houden en uitbouwen. Echter de samenhang en parkkarakter mag daar onder niet leiden. Van alle kanten moet het Schoterbos als parkgebied zichtbaar en beleefbaar zijn. Ook met de verschillende deelgebieden is het mogelijk de eenheid te bewaren en waar mogelijk te herstellen.

Vier principes versterking samenhang Schoterbos

Ter versterking van de ruimtelijke samenhang zijn een viertal principes voor heel Schoterbos van toepassing:

Herinrichting van de parkranden

- Komend vanuit de wijk is de parkrand het eerste contact met het park. Dichte bosschages langs grote delen van de parkrand onttrekken nu het Schoterbos aan het oog en zorgen voor een donkere, sociaal weinig behaaglijke omgeving. De parkranden van het Schoterbos kunnen veel uitnodigender worden; transparanter met doorzichten naar het park waardoor je vanaf de parkrand al onderdeel voelt van het parklandschap. De parkranden zullen daarvoor worden opgeknapt en heringericht. Waar nodig worden een wandelpad en extra bomen toegevoegd.

Verduidelijking van de toegangen

- Nu is het niet overal even duidelijk waar je het Schoterbos naar binnen kan. En lang niet alle ingangen zien er aantrekkelijk uit. Net als de parkranden verdienen de entrees van het Schoterbos helder te zijn ingericht met een logische verbinding naar de aanliggende straten.

Verbetering van parkroutes

- Het padenstelsel is verouderd en verdient herstel. Ook is er behoefte aan een onderscheid tussen wandel- en fietspaden. Door het park lopen nu twee hoofdwegen voor zowel wandelaars als fietsers. Aan deze prominente routes liggen de meeste voorzieningen. De hoofdroutes worden verbeterd door de aansluiting op Sinneveld en Delftwijk te stroomlijnen. Een brug over de Jan Gijzenvaart zorgt voor een directe verbinding van de Sportweg met de recreatieve route naar Santpoort. Verbetering van de hoofdroutes zorgt voor een breder profiel met uniforme beplanting waarin het onderscheid van wandel- en fietspaden wordt hersteld.

Betere overgangen van de besloten terreinen naar de parkgebieden

- In het Schoterbos zitten vele gebruikers op eigen terreinen. Alleen houdt het Schoterbos bij de terreingrens niet op. De buitenkant van elk hek of schutting is de binnenkant van het Schoterbos. Op termijn zullen alle overgangen worden aangepast zodat niet langer een optelsom van kale hekken het park domineert, maar de zorgvuldig vormgegeven en onderhouden erfscheidingen. De precieze uitwerking van elke overgang van gebruiker naar park is onderdeel van de uitwerking van ieder deelgebied. Een parkbrede aanpak van de erfafscheidingen zal de beeldkwaliteit van het hele gebied uiteindelijk ten goede komen.

Uitwerkingsgebieden Schoterbos

Randvoorwaarden parkgebied Schoterbos

Het wegwerken van achterstallig onderhoud is de belangrijkste opgave in parkgebied. Voor wat betreft de in het park aanwezige gebruikers en voorzieningen wordt voor een consoliderende koers gekozen. Bij de vervolgaanpak zal het volgende lijstje aanbevelingen worden toegepast:

- Verbetering ontwatering en drainage door extra sloten.
- Beheer en ontwerp beter op elkaar afstemmen
- Beheer afgestemd op de natuurlijke dynamiek en het gebruik van delen va-n het park.
- Bestaande erfscheidingen herinrichten als sloten, hagen of een combinatie van beide.
- Verdeling maken tussen honden en hondvrije gebieden
- Kleine hoogteverschillen aanbrengen
- Reconstructie van het onderscheid tussen fiets- en wandelstroken op de hoofdpaden, alle overige paden zijn alleen voor wandelaars.
- Inbrengen van horecapunt: op terrein van één van de aanwezige gebruikers. Relatie met het binnenduinlandschap, over de Westelijke randweg, openhouden.
- Financieel verantwoord beheer, d.w.z. de onderhoudskosten blijven binnen het huidige budget..

Aanbevelingen om de ecologische waarde van het park te verbeteren zijn:

- Gaandeweg het ontwerp en beheer aanpassen aan de ondergrond. Introductie van extra sloten of poelen.
- Introductie van meer onderbegroeiing, die goed gedijt op veengrond
- Zonering in rustige en drukke gebieden.
- Doorgaan met ontwikkeling van natuurvriendelijke oevers langs de Jan Gijzenvaart

Een combinatie van struiken, oevers en sloten om gebieden te scheiden of hekken te vervangen lijkt een heel slimme strategie zijn om de beleving van het park te verbeteren en ecologisch te verrijken.

Tot slot zou op termijn een vereniging 'Vrienden van Noorderpark' kunnen worden opgericht waardoor een betere binding van gebruikers, omwonenden en beheerders met het park ontstaat.

Voorbeeld horecapaviljoen

Voorbeeld drainagesloot in park

Sfeerbeeld sloot met heesters scheiden doetuinen van park

Sfeerbeeld sloot met hekken scheiden doetuinen van park

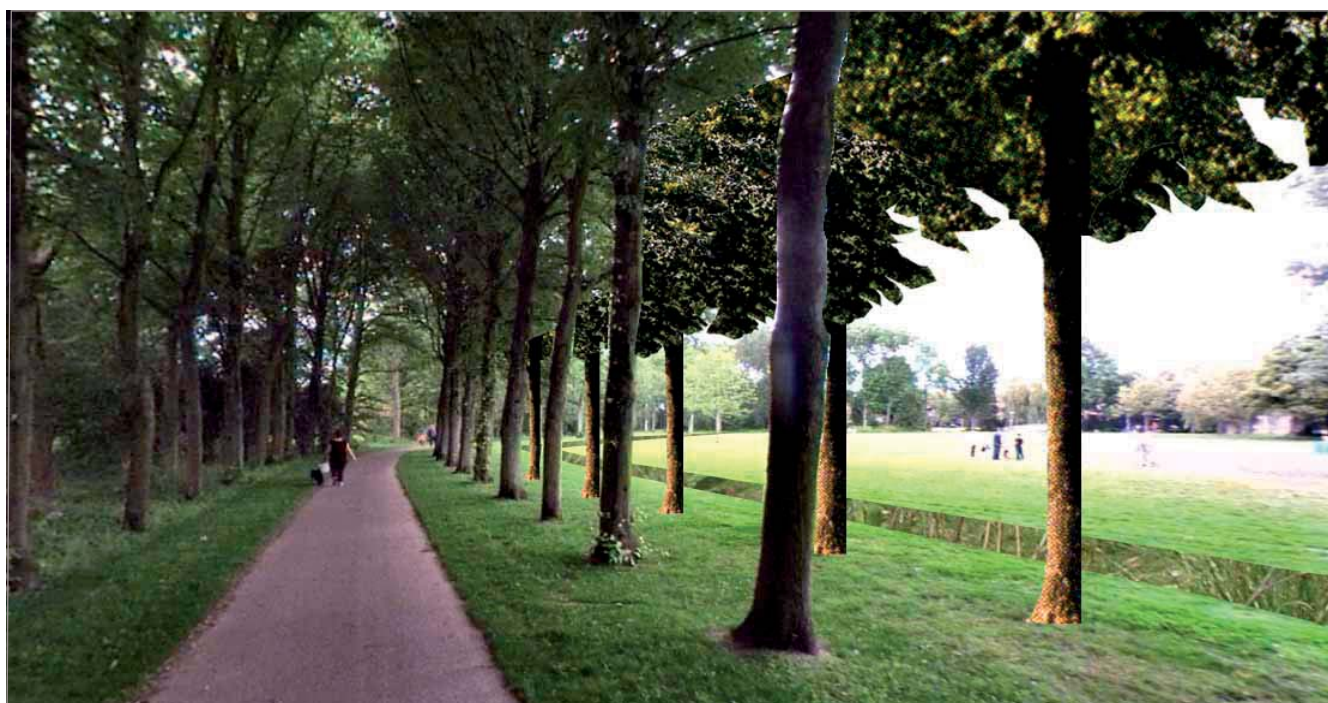
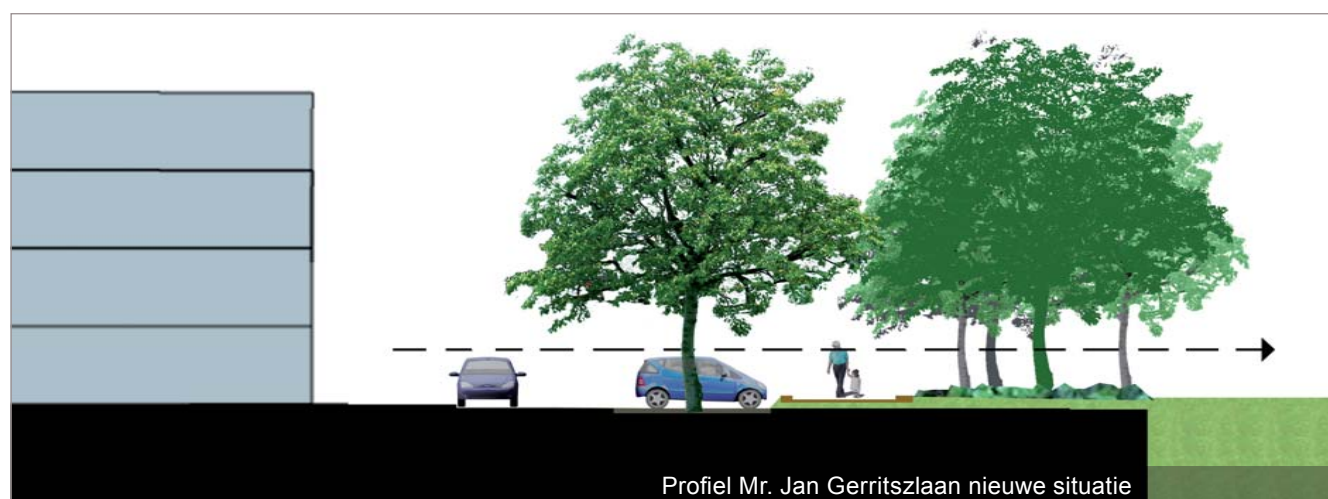
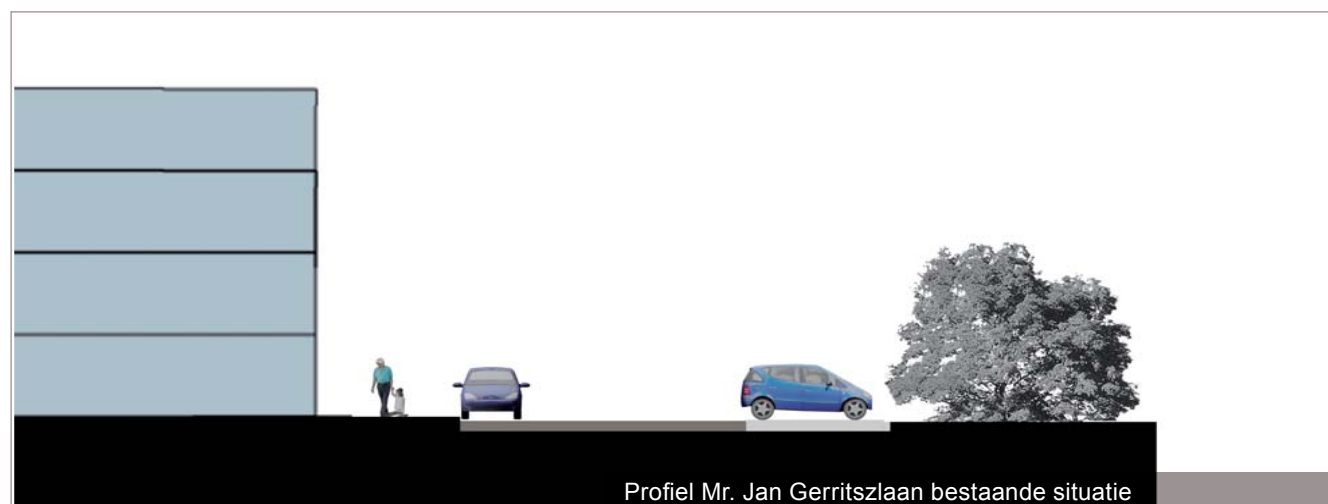
Randvoorwaarden Noordersportpark

Haarlem-Kennemerland gaat definitief onderdeel uitmaken van het gemeentelijke Noordersportpark. De club heeft behoefte aan 4 velden. Op dit moment wordt het stadion als vierde veld gebruikt. Na sloop van de tribune ontstaat ruimte om het vierde veld te kantelen en tegen de andere velden aan te leggen. Tegen die tijd kan ook de financiële afweging worden gemaakt twee van de velden van Haarlem-Kennemerland uit te voeren als kunstgrasveld waardoor de behoefte van de club kan worden gedekt door drie velden. De overige gebruikers, de verenigingen EDO en Sparks, het tenniscomplex en het zwembad de Planeet veranderen niet van locatie of oppervlak.

Voor alle sportterreinen geldt dat aanpassingen gericht zijn op twee zaken:

- Het stimuleren van dubbelgebruik. Dat wil zeggen zoeken naar een combinatie van sport met andere maatschappelijke voorzieningen
- Het verbeteren van de terreinafscheidingen. De buitenkant van de sportcomplexen zijn de façades van het Schoterbos. Omvormen van hekken sluit aan bij de voorgestelde verbeteringen van het parkgebied.

In dit kader is het belangrijk ook de herprofilering van de Mr. Jan Gerritszlaan te vermelden. Doel van de profielaanpassing is een rustiger rijgedrag, extra ruimte om te wandelen en meer parkeerplaatsen met name voor bezoekers van de sportterreinen.

Randvoorwaarden knoopgebied

Het knoopgebied van Noord concentreert zich rond de kruising Planetenlaan - Rijksstraatweg. In de toekomst komt hier mogelijk een halte van het hoogwaardig openbaar vervoer.

Westzijde Planetenlaan

Ongeveer de helft van het stadionterrein is gereserveerd voor het vierde veld van Haarlem-Kennemerland. Langs de Jan Gijzenvaart en langs de Sportweg wordt een strook grond gereserveerd voor uitbreiding van het parkgebied. Datzelfde gebeurt langs de Planetenlaan. Sportweg en Planetenlaan krijgen zo meer allure en dit deel van het knoopgebied komt in een parkachtige omgeving te liggen. In totaal neemt het groenoppervlak met 0,8 ha toe. De rest van het terrein wordt onderdeel van het knoopgebied Noord.

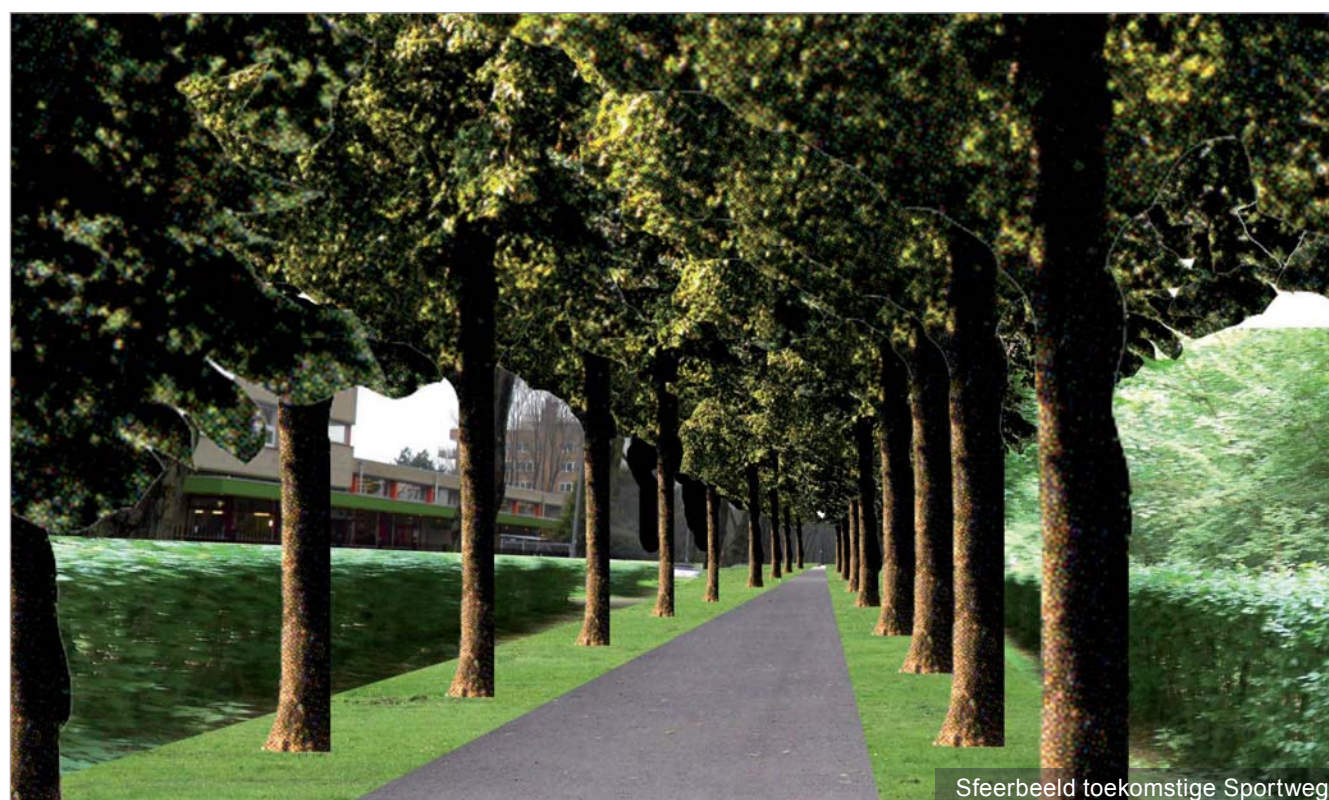
Oostzijde Planetenlaan

De punt Planetenlaan – Rijksstraatweg maakte in de structuurvisie al onderdeel uit van de knoop. In dit gebied ligt nu de Dekamarkt. Dit deel van de knoop wordt niet in omvang gewijzigd. Dat dit gebied zich prima leent voor intensivering van gebruik en functiemenging blijft overeind staan.

Programma knoopgebied

Nadruk bij de invulling zal liggen op de vraag naar woningen en voorzieningen vanuit Haarlem noord. Dit zijn:

- Een combinatie van appartementen, die ook geschikt zijn voor senioren, met een gemiddelde grootte van 100m², lift en garage. Nadrukkelijk wordt rekening gehouden met nieuwe vormen van ontwikkeling als collectief particulier opdrachtgeverschap.
- Het realiseren van minimaal 275 woningen.
- Ondersteunende voorzieningen om ouderen zolang mogelijk zelfstandig te laten leven.
- Om de inwoners beter te kunnen faciliteren qua parkeerbereikbaarheid is de mogelijkheid van een vestiging van een supermarkt in het knooppunt, als vervanging van de huidige supermarkt op de hoek, opgenomen. In de uitwerking zal op basis van een distributieplanologisch onderzoek de omvang van de nieuwe supermarkt worden bepaald.
- Bestaande maatschappelijke voorzieningen, als zwembad en Schotercollege, blijven op hun bestaande plek en kunnen daar verder geïntensiveerd worden.
- De nieuwe parkeervraag en -capaciteit van het bestaande parkeerterrein aan de Planetenlaan zal in of onder de bebouwing worden opgelost.
- (Tijdelijk) leegkomende ruimte aanwenden voor de wijk economie.

Randvoorwaarden voor de bebouwing:

- De bebouwing staat in het groen en reageert op de parkomgeving.
- De locatie wordt compact en intensief bebouwd.
- Faseerbaar in uitvoering
- Bebouwing beschikt over een extra hoge begane grond. In deze plintlaag wordt ruimte geboden aan een gemengd programma van kleinschalige kantoorruimte, commerciële dienstverlening, sociaal-maatschappelijke voorzieningen, zorgvoorzieningen en eventueel detailhandel.
- Op de verdiepingen voornamelijk woonprogramma
- Bouwhoogte sluit aan op die van het naastliggende Parksight, met de mogelijkheid van een hoger accent als markering van het knooppunt nabij de kruising Rijksstraatweg – Jan Gijzenvaart. Belangrijk randvoorwaarde is dat de bouwmassa niet de (park)omgeving wegdrukt.
- De voorkanten en entrees zijn naar de openbare ruimte toe gericht. Geen dode plinten of blinden gevels naar omgeving toe.
- Voor het oplossen van het parkeren onder de bebouwing kan eventueel gebruik worden gemaakt van het aanwezige hoogteverschil tussen Rijksstraatweg en stadionterrein.
- Opheffen benzinepomp.

Nadere uitwerking duurzaamheid

Het nieuwe knooppunt wordt ontwikkeld als een groene duurzame knoop. De kansen zijn geïnventariseerd maar voor de uitwerking is nadere studie nodig naar:

- Gebruik restwarmte uit de omliggende bebouwing (zwembad, supermarkt, enz.) voor verwarming van nieuwe bebouwing.
- Zelfvoorziening op energiegebied.
- Hergebruik van materialen.
- Kansen stadslandbouw en afzet

Financiële paragraaf

Zoals de naam zegt is een gebiedsvisie een visie en nog geen actieprogramma. Dat geldt ook voor de financiële paragraaf. De deelgebieden Schoterbos en Noordersportpark zullen uit de reguliere onderhoudsbudgetten worden gefinancierd. De kosten voor ontwikkeling van het knooppunt, inclusief die van aanleg van de openbare ruimte, zullen door dezelfde ontwikkeling moeten worden gedragen. Een eerste globale verkenning laat zien dat herontwikkeling haalbaar is. Ook de beheer- en instandhoudingskosten die voortvloeien uit vergroting van het park zal structureel moeten worden afgedekt.

Bijlagen

PM

Colofon:
Uitgave van de
gemeente Haarlem

Adres:
Postbus 511
2003 PB Haarlem

T 023 – 511 30 00
F 023 – 511 34 40

Oplage:

Versie:
November 2011